

LEESWIJZER CIJFERS HERSTEL BASISFINANCIERING

VLIR-VERKIEZINGSMEMORANDUM 2024

update februari 2024

Situering

Eén van de centrale punten uit het verkiezingsmemorandum 2024 van de Vlaamse universiteiten is de urgente nood aan het herstel van de basisfinanciering. Het memorandum bevat een becijfering van de onderfinanciering. Dit document geeft een toelichting bij de detailtabellen die beschikbaar worden gesteld over deze cijfers.

Het gaat concreet over:

1. Een overzicht van de evolutie van en verhouding tussen de verschillende financieringsstromen van de universiteiten in de periode 2008-2022;
2. Een overzicht van de besparingen op de basisfinanciering in het hoger onderwijs in de periode 2008 – 2024;
3. Tegenover de besparingen uit punt 2 worden de extra toekenningen in de huidige legislatuur geplaatst;
4. Een raming van het tekort aan investeringsmiddelen;
5. Een overzicht van de evolutie van de financiering per student voor de universiteiten in de periode 2012-2013 tot 2021-2022.

De eerste versie van dit document, met gegevens tot en met 2022, werd opgemaakt in september 2023. Het zijn de cijfers t.e.m. 2022 die zijn opgenomen in de basistekst van het verkiezingsmemorandum.

In deze geactualiseerde versie worden de cijfers voor punt 2 (overzicht besparingen) aangevuld met de gegevens van 2023 en een raming voor 2024. Hiernaast wordt de impact van de extra middelen die werden toegekend tijdens de huidige legislatuur (in hoofdzaak naar aanleiding van de Septemberklaring 2023) geduid.

Eens de jaarrekeningen 2023 van de instellingen afgewerkt en goedgekeurd zijn, kunnen/zullen ook de andere hoofdstukken aangevuld worden.

1 Evolutie financieringsstromen universiteiten 2008 – 2022

Bijlage 1 geeft een overzicht van de evolutie van de financieringsstromen van de universiteiten van 2008 tot 2022. De financiering van universiteiten wordt (ook internationaal) traditioneel opgedeeld in 4 geldstromen:

1. De 1ste geldstroom bestaat uit de basisfinanciering van de universiteiten¹.
2. De 2de geldstroom wordt gevormd door subsidies voor basisonderzoek. In Vlaanderen neemt dit in hoofdzaak de vorm aan van financiering via het "Bijzonder Onderzoeksfonds" (BOF)² en het Fonds voor Wetenschappelijk onderzoek (FWO).
3. De 3de geldstroom omvat de subsidiëring door diverse overheden van toegepast onderzoek. In Vlaanderen gaat dit bijvoorbeeld over subsidiëring via VLAIO of het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI), ook de subsidies via de Europese kaderprogramma's vallen hier onder. Verder gaat het om een grote diversiteit aan subsidies van binnen- en buitenlandse overheden.
4. De 4de geldstroom is samengesteld uit inkomsten uit contractonderzoek en wetenschappelijke dienstverlening.

Hiernaast hebben de universiteiten nog een reeks "andere inkomsten", dit gaat bijvoorbeeld om de studiegelden, verhuur van studentenkamers, ontvangsten uit giften, doorrekeningen aan andere entiteiten, ...

De evolutie van de financieringsstromen wordt in bijlage 1 in twee versies weergegeven, één keer in absolute termen, en één keer gecorrigeerd voor inflatie³.

Vooraf de tweede grafiek geeft relevante informatie/inzichten. Enkele belangrijke punten om de grafiek te kunnen interpreteren:

- In 2014 is er een forse toename van de (basis)financiering. Deze is het gevolg van de integratie van academische opleidingen van de hogescholen in de universiteiten. De gerelateerde opbrengsten komen vanaf dan toe bij de universiteiten (uiteraard net als de uitgaven);
- Er kan een continue groei van onderzoeksactiviteiten worden vastgesteld;
- Vanaf 2019/2020 werden er extra middelen vrijgemaakt door de Vlaamse overheid voor onderzoek;
- Alles samen erodeert het aandeel van de basisfinanciering in het geheel van 51% in 2008 naar 43% in 2022.

¹ De besparingen op deze financieringsstroom worden toegelicht onder paragraaf 2.

² Zie: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14492>

³ Omgerekend naar prijspeil 2013

2 Besparingen op de basisfinanciering in het hoger onderwijs in de periode 2008 - 2024

Bijlage 2 geeft een detail van de besparingen op de basisfinanciering in het hoger onderwijs in de periode 2008-2024. De besparingen worden berekend als het verschil tot wat de financiering zou zijn, mochten de bepalingen in de codex hoger onderwijs⁴ sinds 2008 wel gevolgd zijn. In 2022 ontvingen de universiteiten en hogescholen samen 349,5 miljoen euro minder basisfinanciering dan ze zouden hebben ontvangen als de Vlaamse Regering niet van deze decretale bepalingen was afgeweken. In 2023 en 2024 loopt dit op tot respectievelijk 369,3 en 384,4 miljoen euro.

A) Besparingen t.g.v. onderindexering

De belangrijkste oorzaak van de onderfinanciering is de onderindexering. De onderindexering impacteert de werkings-, investerings- en de sociale toelagen van de hogeronderwijsinstellingen⁵. Er zijn mechanismes voorzien om de toelagen te indexeren, hiervan wordt echter regelmatig afgeweken. In een lage-inflatie omgeving leidt dit tot een geleidelijke erosie van de uitkeringen, in de recente hoge-inflatie omgeving heeft dit een erg grote en snelle impact op het hoger onderwijs. In 2022 ontvingen de Vlaamse universiteiten en hogescholen samen 194,7 miljoen euro minder dan waar ze recht op hadden bij onverkorte toepassing van de decretaal ingeschreven indexeringsmechanismen sinds 2008 ten gevolge van onderindexering. In 2023 werd de onderindexering deels gecompenseerd, en daalt deze licht naar 191,8 miljoen euro. In 2024 neemt ze opnieuw toe tot 214 miljoen euro, in hoofdzaak door de volgehouden nulindexering van het werkingsluik.

De werkingstoelagen van de hogeronderwijsinstellingen omvatten een component personeel (80%) en een component werking (20%).

- Tot en met 2022 werd de indexering van de personeelskredieten (80%) bepaald op basis van de vooraf geraamde evolutie van de gezondheidsindex. Dit leidde ertoe dat eventuele oplopende inflatie in de tweede jaarhelft niet gecompenseerd werd. Uiteraard stijgen de personeels- en andere kosten wel mee met de inflatie. Het loon van het personeel van de universiteiten wordt immers geïndexeerd conform de regeling voor de overheidssector (twee maanden na overschrijding van de spilindex). Vanaf 2023 wordt de aanpak gewijzigd: de personeelscomponent van de werkingstoelage wordt vanaf 2023 met 2% geïndexeerd telkens de spilindex overschreden wordt. Op deze manier zullen de werkingstoelagen de stijging van de loonkosten in principe beter volgen. Een substantiële rechtzetting van de onderindexering uit het verleden (118,7 mio in 2022; 97,7 mio in 2024) dringt zich echter op, gelet op de recurrente doorwerking in de basisbedragen waarop de financiering wordt berekend.
- De werkingscomponent (20%) zou volgens de decretale bepalingen 75% van de geraamde jaarlijkse evolutie van de gezondheidsindex moeten volgen, maar wordt sinds 2012 ondergeïndexeerd en zelfs niet geïndexeerd in de laatste jaren (effect van 71,9 mio in 2022; 105,9

⁴ Zie: [wet: Besluit van de Vlaamse Regering to codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs \(citeeropschrift: "Codex Hoger Onderwijs"\) \(vlaanderen.be\)](#)

⁵ Paragraaf 2 vermeldt enkel de impact van de onderindexering van de basisfinanciering, maar niet alleen de basisfinanciering werd te weinig geïndexeerd. Ook voor de onderzoeksmiddelen zoals de BOF-, IOF- en OJO-toelagen werd het wettelijk voorziene indexeringsmechanisme niet volledig uitgevoerd: de toelagen volgen de indexevoluitie niet, noch voor het luik personeel, noch voor het luik werking. De onderindexering heeft een recurrente impact op de samenstelling van de enveloppes voor BOF en IOF. Zie ook pagina 19 van het VLIR-verkiezingsmemorandum 2024.

mio in 2024). Ook hier dringt een substantiële rechtzetting zich op, gelet op de recurrente doorwerking van deze besparing in volgende jaren.

Bijzondere aandacht verdienen de sociale toelagen die de universiteiten en de hogescholen ontvangen om de kosten van de studentenvoorzieningen te dekken. Deze sociale toelagen kennen een verhouding personeel/werking van 50%/50%, waardoor deze extra zwaar worden getroffen door het niet-indexeren van het werkingsluik, en dit in een context waarin steeds meer studenten een beroep (moeten) doen op sociale voorzieningen voor ondersteuning als huisvesting, voeding, of fysiek of mentaal welzijn. De impact van de onderindexering van de sociale toelage bedraagt in 2022 5,1 miljoen euro voor universiteiten en hogescholen samen.⁶

De investeringsstoelagen die de hogeronderwijsinstellingen ontvangen, worden niet geïndexeerd sinds 2020 (4,1 mio in 2022; 10,4 mio in 2024).

B) Lineaire besparingen (48,4mio in 2022; 51,9 mio in 2024)

In 2011 en 2015 werden er "lineaire besparingen" doorgevoerd op de basistoelage. Hiermee wordt bedoeld dat het bedrag van de toelage met een vast bedrag werd verminderd.

C) Besparingen door uitstel van voorziene groei (94,5 mio in 2022; 108,4 mio in 2024)

In de codex hoger onderwijs worden enkele groeipaden voorzien.

- Het belangrijkste groeipad betreft een mechanisme dat er voor zorgt dat de middelen voor universiteiten en hogescholen stijgen wanneer het aantal studenten stijgt, weliswaar geleidelijk en met vertraging: het zogenaamde "klikmechanisme". Samengevat komt het klikmechanisme erop neer dat de financiering met 2% toeneemt (of afneemt) wanneer het aantal studenten (berekend als het aantal studiepunten die worden opgenomen) met 2% of meer toeneemt (of afneemt) ten opzichte van een referentiepunt. Deze kliks werden regelmatig niet toegekend (/uitgesteld) voor de universiteiten, het effect hiervan wordt becijferd in bijlage 2 (51,3 mio in 2022; 75,2 mio in 2024). Alles samen lopen de universiteiten, op basis van de situatie in 2023, 5 kliks achter;
- Er werd een groeipad voorzien voor aanstelling van extra professoren om tegemoet te komen aan de erg hoge student/staff ratio's in Vlaanderen, dit werd evenwel gedeeltelijk uitgesteld (10,2 mio in 2022; 3,9 mio in 2024);
- Er is een groeipad voorzien om het onderzoek bij de opleidingen die in 2014 integreerden in de universiteiten geleidelijk te brengen tot op het niveau van de andere universitaire opleidingen ("aanvullende onderzoeksmiddelen"). Ook dit groeipad werd gedeeltelijk uitgesteld (10,2mio in 2022; 4 mio in 2024);

De groeipaden die wel werden toegekend, konden niet/maar beperkt worden ingezet waarvoor ze zijn voorzien, ten gevolge van de onderindexering.

⁶ Gelet op de specifieke governance en aanwending van de sociale toelage is de impact van de onderindexering op de sociale toelage niet opgenomen in de besparingstabel van bijlage 2. Zo geeft bijlage 2 een overzicht van de besparingen op de middelen voor basiswerking in het hoger onderwijs in de periode 2008 – 2024.

D) Thematische besparingen (11,8 mio in 2022; 10 mio in 2024)

Tenslotte werden over de jaren heen nog een reeks thematische besparingen doorgevoerd:

- Beperking van de decretaal voorziene groei op de middelen die de hogescholen ontvangen voor de inrichting van HBO5 opleidingen (graduaten) (6 mio in 2022; 4,3 mio in 2024);
- Op de aanvullende onderzoeksmiddelen: lineaire besparing in 2015, die verder toename in 2016 (1,5 mio);
- Op de "Brusselmiddelen", middelen toegevoegd aan de enveloppe specifiek voor instellingen actief in Brussel: lineaire besparing in 2015, die verder toenam in 2016 (1,4 mio);
- Op de PWO middelen: lineaire besparing in 2016 (329k);
- Lineaire besparing op de middelen voorzien voor studentenvoorzieningen (939k).

3 Extra toekenningen huidige legislatuur (2019-2024)

Onder punt 2 hierboven worden de afwijkingen versus de bepalingen in de codex hoger onderwijs gekwantificeerd.

Hiernaast kende de Vlaamse overheid de voorbije regeerperiode via een aantal initiatieven extra middelen toe. Recurrent werd 63,9 mio toegekend in 2024, naast een éénmalige toekenning in 2021 voor de graduaatsopleidingen.

Extra toekenningen recurrent

	2020	2021	2022	2023	2024*
Toekenning hogescholen voor OBE/STEM	4.000.000	8.000.000	12.000.000	17.091.170	21.498.220
Toekenning energiebesparende maatregelen				7.919.004	8.108.844
Optrekken basistoelage					28.236.220
Extra middelen studentenvoorzieningen				6.000.000	6.037.562
Totaal toegekende recurrente middelen	4.000.000	8.000.000	12.000.000	31.010.174	63.880.846

Éénmalige toekenning

	2020	2021	2022	2023	2024*
Éénmalige middelen besparing graduaten		11.000.000			
Recurrente + éénmalige toekenning	4.000.000	19.000.000	12.000.000	31.010.174	63.880.846

* raming februari 2024

Deze extra toekenningen zijn uiteraard zeer welkom. Ze compenseren echter maar gedeeltelijk de diverse besparingen (zie punt 2).

Tenslotte werden middelen toegekend voor specifieke doeleinden. Hier stonden/staan ook extra opdrachten en dus uitgaven van de hogeronderwijsinstellingen tegenover:

	2020	2021	2022	2023	2024*
Recurrente middelen met bijkomende kost	0	10.965.184	26.564.040	45.081.774	56.052.951
Voor personeel tgv CAO VI		10.965.184	26.564.040	27.843.781	28.511.246
Voor verplichte remediëring studenten				2.237.993	2.291.294
Voor de lerarenopleiding					15.150.247
Als gevolg van de verhoging van de quota arts/tandarts opleidingen				15.000.000	10.100.165
Éénmalige middelen met specifiek doel	40.131.628	60.000.000	0	0	0
Voorsprongfonds: projectmiddelen onderwijs		60.000.000			
Ondersteuning tijdens de Covid pandemie	40.131.628				
Totaal middelen specifiek doel	40.131.628	70.965.184	26.564.040	45.081.774	56.052.951

* raming februari 2024

4 Tekort aan investeringsmiddelen

Hoogstaand onderwijs en onderzoek aan universiteiten is enkel mogelijk in hieraan aangepaste infrastructuur. Zowel voor onderwijs als onderzoek liggen de eisen steeds hoger. De voorbije jaren is de situatie echter nog sterk verslechterd door nieuwe eisen voor onderwijsgebouwen, mede ten gevolge van de coronacrisis, nieuwe veiligheids- en klimaateisen, en de drastische stijging van de prijzen in de bouwsector. De zware onderinvesteringen uit het verleden, maar ook nieuwe vereisten op het vlak van klimaatneutraliteit en digitalisering, stellen de toestand nog meer op scherp.

Uit bijlage 3 blijkt dat de verzekerde nieuwbouwwaarde van de onroerende infrastructuur van de 5 Vlaamse universiteiten (2021) 7,4 miljard euro bedraagt. Gerekend aan een afschrijfritme van 3%, is er 189 miljoen euro extra nodig louter om de infrastructuur in stand te houden. De -overigens niet-geïndexeerde (zie paragraaf 2)- investeringstoelage bedroeg in 2021 immers slechts 34,4 miljoen euro. Wat tot een dekkingsgraad van slechts 15% te herleiden is.

5 Evolutie financiering per student 2011 – 2022

Bijlage 4 relateert het aantal studenten, overgenomen uit de rapportering via "Hoger onderwijs in cijfers"⁷, met de basisfinanciering, en dit enkel voor de universiteiten voor de periode 2011-2022. De basisfinanciering, exclusief twee specifieke personeels-gerelateerde elementen (werkgeversbijdrage en vormingsfonds), werd teruggebracht naar het prijspeil 2013.⁸

Er kan worden vastgesteld dat vooral in recente jaren de ratio snel achteruitgaat. Oorzaak is de combinatie van een stijging van het aantal studenten aan de universiteiten met de besparingen in de basisfinanciering, zoals toegelicht onder paragraaf 2.

⁷ Zie: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijsstatistieken/themas-onderwijsstatistieken/hoger-onderwijs-in-cijfers>

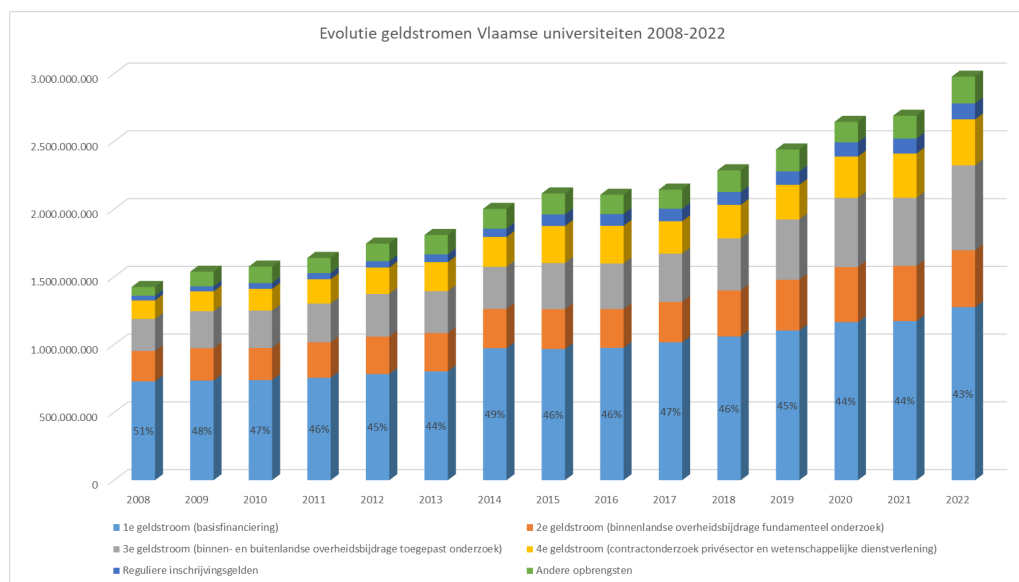
⁸ Belangrijk aandachtspunt voor de interpretatie van deze cijfers is dat de financiële gegevens die gebruikt worden voor de berekening financiering per student, middelen omvatten voor onderwijs én universitair onderzoek (in een 55/45 verhouding), gelet op de nauwe verwevenheid van universitair onderzoek en onderwijs.

Bijlage 1 – Een overzicht van de evolutie van en verhouding tussen de verschillende financieringsstromen van de universiteiten in de periode 2008-2022

Bijlage 1.1 – in absolute termen

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1e geldstroom (basisfinanciering)	729.139.996	735.771.638	738.656.566	755.867.918	783.330.269	802.708.325	974.137.958	967.608.168	976.978.469	1.017.707.123	1.060.126.350	1.104.677.626	1.166.685.767	1.173.755.120	1.276.706.215
2e geldstroom (binnenlandse overheidsbijdrage fundamenteel onderzoek)	223.734.989	238.221.924	237.337.685	261.740.431	276.123.601	283.157.564	289.669.559	294.546.152	285.957.658	297.228.927	340.511.015	374.818.016	406.615.990	408.100.067	419.803.101
3e geldstroom (binnen- en buitenlandse overheidsbijdrage toegepast onderzoek)	237.343.622	273.059.308	276.050.250	285.753.840	315.169.226	308.790.567	311.104.579	340.609.050	335.914.770	357.491.074	383.723.912	444.782.276	509.701.052	501.686.171	626.941.391
4e geldstroom (contractonderzoek privésector en wetenschappelijke dienstverlening)	136.273.097	146.341.124	160.468.626	179.562.350	194.638.297	214.427.691	219.838.283	273.364.266	278.099.597	238.811.593	247.397.221	255.171.453	305.263.077	327.026.709	339.305.229
Reguliere inschrijvingsgelden	34.622.851	37.252.699	41.605.495	44.770.786	47.120.243	57.580.096	61.669.391	85.292.354	86.510.455	91.909.173	94.418.294	99.356.700	104.653.726	111.053.470	117.144.457
Andere opbrengsten	64.699.958	107.654.213	122.103.468	112.805.002	129.359.274	143.160.869	145.944.028	154.646.194	142.693.634	141.287.778	160.790.723	161.759.309	151.602.182	167.839.595	197.850.652
totaal	1.425.814.514	1.538.300.906	1.576.222.090	1.640.500.328	1.745.740.910	1.809.825.111	2.002.363.797	2.116.066.183	2.106.154.584	2.144.435.668	2.286.967.515	2.440.565.380	2.644.521.793	2.689.461.133	2.977.751.044

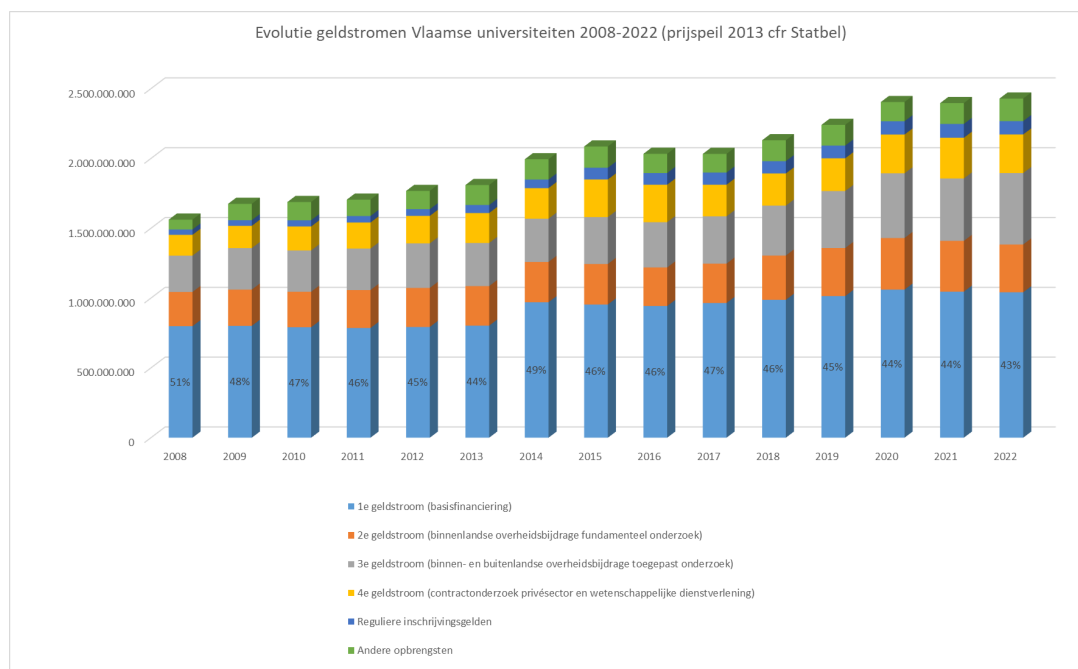
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1e geldstroom (basisfinanciering)	51%	48%	47%	46%	45%	44%	49%	46%	46%	47%	46%	45%	44%	44%	43%
2e geldstroom (binnenlandse overheidsbijdrage fundamenteel onderzoek)	16%	15%	15%	16%	16%	16%	14%	14%	14%	14%	15%	15%	15%	15%	14%
3e geldstroom (binnen- en buitenlandse overheidsbijdrage toegepast onderzoek)	17%	18%	18%	17%	18%	17%	16%	16%	16%	17%	17%	18%	19%	19%	21%
4e geldstroom (contractonderzoek privésector en wetenschappelijke dienstverlening)	10%	10%	10%	11%	11%	12%	11%	13%	13%	11%	11%	10%	12%	12%	11%
Reguliere inschrijvingsgelden	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Andere opbrengsten	5%	7%	8%	7%	7%	8%	7%	7%	7%	7%	7%	7%	6%	6%	7%

Bijlage 1 – Een overzicht van de evolutie van en verhouding tussen de verschillende financieringsstromen van de universiteiten in de periode 2008-2022

Bijlage 1.2 – gecorrigeerd voor inflatie (prijspeil 2013 cfr Statbel)

Evolutie prijspeil (gezondheidsindex)	91	92	93	96	99	100	100	101	104	105	107	109	110	112	123
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1e geldstroom (basisfinanciering)	798.707.412	801.232.319	791.106.957	785.562.168	793.085.217	802.708.325	970.256.930	953.778.381	943.211.498	964.742.746	987.542.012	1.014.210.086	1.060.623.425	1.046.034.329	1.041.444.013
2e geldstroom (binnenlandse overheidsbijdrage fundamenteel onderzoek)	245.081.596	259.416.230	254.190.516	272.022.896	279.562.216	283.157.564	288.515.497	290.336.276	276.074.202	281.760.287	317.197.033	344.122.306	369.650.900	363.693.135	342.444.816
3e geldstroom (binnen- en buitenlandse overheidsbijdrage toegepast onderzoek)	259.988.632	297.353.053	295.651.975	296.979.672	319.094.083	308.790.567	309.865.118	335.740.809	324.304.663	338.886.220	357.451.245	408.356.845	463.364.592	447.095.777	511.413.158
4e geldstroom (contractonderzoek privésector en wetenschappelijke dienstverlening)	149.274.945	159.360.910	171.863.153	186.616.452	197.062.162	214.427.691	218.962.433	269.457.138	268.487.736	226.383.158	230.458.520	234.274.195	277.511.888	291.441.680	276.780.512
Reguliere inschrijvingsgelden	37.926.226	40.567.025	44.559.811	46.529.605	47.707.040	57.580.096	61.423.696	84.073.291	83.520.424	87.125.958	87.953.697	91.219.886	95.139.751	98.969.317	95.557.923
Andere opbrengsten	70.872.996	117.232.073	130.773.769	117.236.543	130.970.208	143.160.869	145.362.577	152.435.874	137.761.763	133.934.760	149.781.763	148.512.036	137.820.166	149.576.325	161.392.162
 totaal	1.561.851.806	1.675.161.610	1.688.146.182	1.704.947.337	1.767.480.926	1.809.825.111	1.994.386.252	2.085.821.768	2.033.360.285	2.032.833.130	2.130.384.271	2.240.695.354	2.404.110.721	2.396.810.563	2.429.032.584
1e geldstroom (basisfinanciering)	51%	48%	47%	46%	45%	44%	49%	46%	46%	47%	46%	45%	44%	44%	43%
2e geldstroom (binnenlandse overheidsbijdrage fundamenteel onderzoek)	16%	15%	15%	16%	16%	16%	14%	14%	14%	14%	15%	15%	15%	15%	14%
3e geldstroom (binnen- en buitenlandse overheidsbijdrage toegepast onderzoek)	17%	18%	18%	17%	18%	17%	16%	16%	16%	16%	17%	18%	19%	19%	21%
4e geldstroom (contractonderzoek privésector en wetenschappelijke dienstverlening)	10%	10%	10%	11%	11%	12%	11%	13%	13%	11%	11%	10%	12%	12%	11%
Reguliere inschrijvingsgelden	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Andere opbrengsten	5%	7%	8%	7%	7%	8%	7%	7%	7%	7%	7%	7%	6%	6%	7%

Bijlage 2 – Een overzicht van de jaarlijkse impact van de besparingen op de basisfinanciering in het hoger onderwijs (hogescholen + universiteiten) in de periode 2008 – 2024

Overzicht jaarlijkse impact onderindexering en besparingen

update februari 2024

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
TOTAAL	25.850.380	8.864.388	29.791.454	57.569.772	64.087.838	69.881.471	67.934.437	118.205.840	159.626.174	167.553.856	179.534.617	187.001.236	202.328.270	242.973.748	349.459.098	369.315.078	384.364.472
Onderindexering	25.850.380	8.864.388	29.791.454	41.445.808	47.615.596	53.264.274	51.222.522	51.234.527	62.258.989	68.063.474	78.182.334	83.742.325	92.366.489	104.061.231	194.740.159	191.778.168	213.979.717
Onderindexering luik personeel	25.850.380	8.864.388	29.791.454	41.445.808	42.096.310	44.713.646	42.491.724	42.502.648	50.513.870	51.192.384	56.076.153	56.876.965	60.853.945	63.963.811	118.674.942	94.109.491	97.663.280
Niet indexeren luik werking					5.519.286	8.550.627	8.730.798	8.731.879	11.745.119	16.871.089	22.106.181	26.865.360	30.526.750	37.681.971	71.931.622	90.867.749	105.893.538
Niet indexeren investeringstoelage													985.795	2.415.449	4.133.595	6.800.928	10.422.899
Lineaire besparingen	0	0	0	16.123.964	16.472.242	16.617.197	16.711.915	43.326.558	43.400.090	44.059.771	44.588.489	45.123.551	45.412.341	46.102.609	48.414.090	50.737.865	51.946.258
Lineaire besparing 2011				16.123.964	16.472.242	16.617.197	16.711.915	16.711.915	16.785.448	17.040.587	17.245.074	17.452.014	17.563.707	17.830.676	18.724.666	19.623.410	20.090.769
Lineaire besparing 2015								26.614.642	26.614.642	27.019.185	27.343.415	27.671.536	27.848.634	28.271.933	29.689.424	31.114.455	31.855.488
Uitstel groei	0	0	0	0	0	0	0	22.259.755	49.749.220	51.212.735	52.545.918	53.917.482	60.331.564	88.592.033	94.517.430	115.892.013	108.445.911
Klik								22.259.755	45.178.939	46.531.952	47.778.109	49.061.394	50.104.168	69.109.180	73.817.710	96.806.478	100.415.197
Klik hogescholen								8.716.185	17.684.164	18.312.023	18.902.402	19.511.816	20.029.425	20.740.550	22.527.255	24.120.011	25.184.975
Klik universiteiten								13.543.570	27.494.775	28.219.929	28.875.707	29.549.578	30.074.742	48.368.630	51.290.455	72.686.467	75.230.222
Groeipaden Basistoelage								1.924.000	1.992.310	2.045.868	2.100.424	2.144.065	9.376.655	10.204.626	9.754.772	3.877.726	3.877.726
Hogescholen								0	0	0	0	0	3.400.000	3.664.982	3.042.665	668.295	668.295
Universiteiten								1.924.000	1.992.310	2.045.868	2.100.424	2.144.065	5.976.655	6.539.643	6.712.107	3.209.431	3.209.431
Groeipaden aanvullende onderzoeksmiddelen								2.646.280	2.688.474	2.721.942	2.755.664	8.083.331	9.506.198	10.161.014	8.880.648	4.092.153	4.092.153
Hoger kunstonderwijs								0	0	0	0	0	25.319	1.309.057	1.382.639	1.463.561	182.467
Universiteiten								2.646.280	2.688.474	2.721.942	2.755.664	8.058.012	8.197.141	8.778.375	7.417.087	3.909.686	3.909.686
Groeipad Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek													600.000	334.080	450.115	60.835	60.835
Effectieve besparingen								1.385.000	4.217.876	4.217.876	4.217.876	4.217.878	4.217.876	4.217.876	11.787.419	10.907.032	9.992.586
HBOS															6.065.867	5.185.480	4.271.035
Aanvullende onderzoeksmiddelen								939.000	1.503.676	1.503.676	1.503.676	1.503.678	1.503.676	1.503.676	1.503.676	1.503.676	1.503.676
Brusselmiddelen								446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000	1.446.000
PWO									329.000	329.000	329.000	329.000	329.000	329.000	329.000	329.000	329.000
Studentenvoorzieningen									939.200	939.200	939.200	939.200	939.200	939.200	939.200	939.200	939.200
index toegepast in berekening financiering																	
enveloppe-index toegepast	1,90%	1,90%	0,00%	2,09%	2,16%	0,88%	0,57%	0,00%	0,44%	1,52%	1,20%	1,20%	0,64%	0,88%	5,68%	4,80%	2,39%
deel personeel (80%)	2,00%	2,00%	0,00%	2,20%	2,70%	1,10%	0,60%	0,00%	0,55%	1,90%	1,50%	1,50%	0,80%	1,10%	7,10%	6,02%**	2,98%
deel werking (20%)	1,50%	1,50%	0,00%	1,65%	0,00%	0,00%	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Reële evolutie index																	
gezondheidsindex reëel	4,22%	0,59%	1,68%	3,05%	2,65%	1,25%	0,40%	0,00%	1,14%	1,84%	1,76%	1,46%	0,99%	2,01%	9,25%	4,33%	2,98%
enveloppe-index volgens reële gezondheidsindex	4,01%	0,56%	1,59%	2,90%	2,12%	1,00%	0,38%	0,00%	0,92%	1,48%	1,41%	1,17%	0,79%	1,61%	7,40%	3,46%	2,39%
deel personeel (80%)	4,22%	0,59%	1,68%	3,05%	2,65%	1,25%	0,40%	0,00%	1,14%	1,84%	1,76%	1,46%	0,99%	2,01%	9,25%	4,33%	2,98%
deel werking (20%) - 75% van gezondheidsindex	3,17%	0,44%	1,26%	2,29%	0,00%	0,00%	0,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

* raming februari 2024

** bij het bepalen van index impact voor enveloppe 2021 werd door AHOVOKS, en bij het bepalen van de impact gerekend met een aanname gezondheidsindex van 1,9%. Voor de doorrekening 2022 e.v. werd deze index opnieuw verlaagd tot 1,1%.

*** De indexering voor 2023 is opgebouwd uit 3 luiken:

- de indexering conform de indexprovisie: 2,29%
- een compensatie voor de onderindexering uit 2022: 0,93%;
- een budget zodat de overgang naar het systeem van de indexprovisie budgetneutraal kan verlopen: 2,69%

De middelen toegevoegd voor een budgetneutrale overgang naar de indexprovisie zijn in bovenstaand overzicht mee verrekend in de evolutie van de onderindexering (lijn Index-aanname gezondheidsindex)

Bijlage 3 — Een raming van het tekort aan investeringsmiddelen van de universiteiten

	verzekerde nieuwbouwwaarde	Afschrijving 3%	Investeringsuitkering 2021	Dekkingsgraad
KU Leuven	€ 2.851.042.993,72	€ 85.531.289,81	€ 13.594.531,71	16%
UGent	€ 2.682.559.518,00	€ 80.476.785,54	€ 10.511.955,66	13%
Uantwerpen	€ 940.000.000,00	€ 28.200.000,00	€ 4.745.200,73	17%
UHasselt	€ 160.000.000,00	€ 4.800.000,00	€ 1.381.115,66	29%
VUB	€ 809.585.949,32	€ 24.287.578,48	€ 4.124.490,57	17%
Totaal	€ 7.443.188.461,04	€ 223.295.653,83	€ 34.357.294,33	15%

Bijlage 4 – Een overzicht van de evolutie van de financiering per student voor de universiteiten in de periode 2012-2013 tot 2021-2022

	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
Studentaantallen (Bron: HO in cijfers)	88.794	116.135	116.269	116.274	115.641	118.163	121.311	125.487	129.302	133.121

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Basisfinanciering op prijsniveau 2013	738.323.471	947.918.318	943.989.593	945.966.726	969.622.888	989.492.096	1.012.584.478	1.058.571.015	1.046.030.835	1.035.327.195
Financiering per student	8.315	8.162	8.119	8.136	8.385	8.374	8.347	8.436	8.090	7.777